

આતશની જાલવાણી તથા બંદગી
કરવા અને આરે મહીનાનાં
આરે રોજના જશનો વીરો
વા એ જ.

છપાવી જાહેર કરનાર,

મોખેદ રતનજી રૂશતમજી કાંગા
તે એક ગરીબ મોખેદ.

મુબંબ વરતમાંત પરેમ.

કીમત બે આના.

મને ૧૨૪૭ ઇસ્માઈલી-મને ૧૮૭૮ ઇસવી.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

દી બા ચો.

આ ચોપાનીઝ કાહડવાની મતલબ એ કે
 ધરમ સંબંધી જોવાને લાગેચ વલગેચ તેવોએ કાંઈ
 લોકોને નહીં શમજાવેઆને લીધે ટોલામાં ગરલતી
 થી કેટલોએક ગુનાહ વધતો જતો માલમ પડવાથી
 તેનો અટકાવ થાએ અને અનજાણીઆં જરતોશતી
 શાહુઓ તેવીશે જાણે નેટલા વાસને મારી નાકેશ
 શકતી પરમાંણે શમજાવાને ઊલત ધરી હેનખીલો
 છપાવી હને જરથોશતી શાહુઓને તે શમજવા
 આવવાની વીનતી કરી હતી અને એ જગાના
 માલેક શાહુઓની રજા લેઈ તેવી જગાનાં નામ
 તથા કેકાંણું જગાવવા છતાં તથા મારાં હેંડખીલ
 શદાઅરાં હધીપતી શાહુઓએ પોતાનાં પતરોમાં
 છાપવા છતાં આપણા ટોલામાંથી એ વીશેનો
 શોખ ગુમ થવાથી, કોટ મધે શેક દાદાભાઈ
 નોશરવાંનજ દાદીશેકની દરેનેહેરનો તા. ૯ મી
 જુન અને રવીવારને દાહાડે ધણાંમા ધણાં શોની
 અંદર માંણશે થાએઆં હતાં અને તેને બીજે
 દાહાડે ધોલીતલાવ ઊપર શેક જમશેદજ દાદાભાઈ
 આંમરીઆની દરેનેહેરનો વીશ પચીશ માંણશે

તેનો મોખેદ શાહુઓ વધારે હતા. હવે તેનોજ
 જરયોશતી શાહુઓએ વીચાર કરવો. કે જેવારે
 કોઈ શમજાવનાર મહે પણ શમજાવાવારાજ
 એપરવાઈ કરી, જાનવા છતાં પ્રશ્ન છતાં ધેરમાં
 ભરાઈ બાએલાની માફક અઠવા મેદાનોમાં બેસી
 તારી મારી જુથી સાચી કરવાની મેલી દેઈ શમ
 જવા આવવાની કંઈજ ઊલટ ધરતા નથી. તે
 પણ હવે જે ઊલટ ધરી છે તે ટોલાના પ્રાએ
 દાને મારે આગલ આહુજ રાખશું, હવે હમારે
 ઈરાદો છે. છેલ્લે આ જોગવાઈએ ઊપલી બંધે
 દરેમેદોરોનાં મુતવલી શાહુઓનો તથા જે હધીપતી
 શાહુઓએ હવેને આશરો આપી પોતાનાં વખ
 ભાએલાં પતરનો શદાપરં હુંદલીલ છાપી ટોલા
 ને જાહેર કરીશું છે તેવા શાહુઓનો ઊપકાર
 માંનું છેલ્લું એજ મખશુદ.

લા૦ મોખેદ રતનજી રૂશતમજી કાંગા.

તે એક ગરીબ મોખેદ.

આતશની જાલવણી તથા અંદગી કરવા
અને ખારો મહોજાનાં ખારે
રોજના જશનો વીશે
વા એ જ.

પાક દાદગર દાદાર હોરનજદની મદદ હોજો.

શાહેબો, આજ રોજે તમે દીનદાર નર
થોશતીઓને લિગા કરવાનું કારણ એ છે કે
આપણો નરથોશતી ટોલો જે આગલા વખતમાં
ધણી વખણાએલો અને પવીતર ધરમ પાલનારો
કેહવાતો હતો તે હાલ લગભગ હરધી શદી થઈ
દીન હપર દીન ધણી નખલી હાલતમાં તે શાયે
જુદદીનવારા શાહેબોનાં બલકે રાજ કરતી શરકા
રનાં થપકાનો આવી ગીઓછે. તેમાં લગભગ
એક દાહુકાની અંદર દર વરશે વધારે માઠી હા
લતમાં આવતો જાય છે. આપણું નરથોશ
તીઓમાં ખાહટો ભાગ ખીન રોજગારી છે, તે શાયે
પોતાની કીરતીમાં ધરાશે કરતા જાયછે તેનું
કારણ શું ? કારણ એન કે આપણું નરથોશ
તીઓમાં ધણી ખાહટો ભાગ ધરમ સંબંધી તથા

નીતી સંબંધી ઘણાં બેદરકાર થતા જાએ છે. બોદાતાલાએ જે સાહુબાને બખ્શેશ કરી છે પણ તે બખ્શેશ કહે રશતે વાપરવી તે વીંછે તેમાંથી ઘણા સાહુબો ગણત રહેછે. જેથી તે સાહુબો પણ કોઈ નહીં ને કોઈ માંઠી અવશયામાં આવી પરી પોતાના નેઆંગાંનેની નેલવેલી કી રતીને જાંખ લગાડે છે. તે બધાનુ કારણ શું? કારણ એજ કે જેવો પાશે દોલત ભરપુર છે તે છતાં તેવોને ગરરી તે સાથે બાહારનાં દેખાવની પ્રીશીઆરી વધતી જાએછે. ગરરી છે તે પ્રનાં થવાનું મુલ છે. દાખલા તરીકે જેમ સાહાનશાહ જમશેદે ભુરા લોકોનાં પ્રેય બાધાથી ગરરી કીધી જેથી તે નાંનીઆ પાદશાહ વતીક બોદાતાલાનાં કોપમાં ગીરફતાર થઓ. તો હાલ તકોબ રી કરનારા કેટલાએક મગરૂબ શેઠીઆવો ગમે એટલો બાહારનો દેખાવ રાખે અને પોતાનાંજ હમજાતીઓને માંઠી હાલતમાં રેહવા દે તો ખ ચીત બોદાતાલા તે શાંખી શકે નહીં. પેહલુતો તેવોને ધરમ શુધારવાની હઈડે દાજ નહીં. પોતાનું પન મન ધસપસુ, પછી આગલ શુધારો કરવાને ઠેકાણે આર દીન ઊગે વધારને વધારે ગુતારો થાતો જાએછે અને તે સાહુબોને પણ પછી કંઈ જમજ પરતી નથી, જેથી આખા જરથો

શતી દોલાને ખમણુ પડે છે. જો તે નાંખીયાં શા
હુઓ^૧ દાલ ઊપર લઈ જરયોશતી ધરમ પાછે
અજવાલાનો લાવવા માંગેતો ખચીત બનવા વગર
રહે નહીં. પણ તે શાહુઓની ખોદાની બખશેશ
છતાં કેટલાએક ખરખુશામત અને એક બી
જાની આપખુદ મતલબને વલગી રહેછે. હવે
ધરમ શંખધી જરયોશતીઓનાં દીલ શુશ્ત ઈ
આને મુરદાલ થઈ ગએલાં પાછાં થેકાંનાં ઊપર
લાવવાને કોણ બંધાએલા છે. તો હું કેહુચ કે
એ કાંમ અથોરનાંનેાનુછે.^૨ અથવા તેઓને માથે
વડાપણું ધરાવનારા દશતુરોનુંછે. પન અપ્રશોશ
છે કે તેવોને કોઈ સારો રશતો શુજ પરતો નથી
અને તમામ જરયોશતીઓનાંજ નહીં પણ આ

^૧ નાંખીયા શાહુઓ એટલે મુંબાઈની પંચા
યતના અકાબરો અને બીજા શાહુઓ મલી એક
કેનેતી થેડવી ધરમનુ અજવાલું કરવા માંગેતો
કંઈ વીલમ નથી.

^૨ દશતુર શાહુઓ તથા નોબેદ શાહુઓ જેવાં
કે આદર્શનવાલા તથા નોહતા પંથકી શાહુઓ
તથા બુજરોગ નોબેદો મલી ધરમનો શુધારો
ચોક્કશ હુદનો થોડો થોડો કરેતો ખચીત બનવા
વગર રહે નહીં અથવા અકાબર શાહુઓને પણ
નેહનત પડે નહીં.

લમનાં તાંણાંમાંથી નીકલવાને કોઈ રશતો નજર
આવતો નથી. હવે જોવોકે હાલ મુંબાઈ જેવાં
શેહરનો ઘણાં ભણેલા અને વીદવાન દશતુરો
મહી આવશે. તે છતાં તેવો પોતાનો દરજ્જો
શું કરવા ભુલી જતા હોશે. ખોદાના કોપમાંથી
અને આલમના તાણામાંથી નીકલી ઘટતી શાખા
શી મેલવેતો નહીં અને તેમ નથી. ખચીત ધર
મનો અને ટોલાનો શુધારો કરવા માંગેતો બનો
શકે પણ લેઆનતી અંગરેજનીઆશ તરફની હ
શદ અદેખાઈ અને પાપી લોભ દીલમાંથી દુર
કરે તેવારેજ અને. હવે હમો દશતુરોનેજ થપકો
આપતા નથી. જે વીદવાંન બેહુધીન શાહુઓ છે
જેવો ધરમની શીલશુશી શમજે છે તેઓ પણ
મતલબને વાશતે ઈઆ એક બીજાની તરફદારી
ને વાશતે તેમ કરેછે. ૩ તે ઊપરાંત આપન જ

૩ બેહુધીન શાહુઓ ધરમની ખુબી શમજવા
છતાં મતલબને અથવા ખર ખુશામતને વલગી
પોતાનો દરજ્જો ભુલી જાય છે. કોઈ ધુપા
રેહી એક બીજાની શામને પોતાની મતલબને
વાસતે મોહટાં મોહટાં પુસાતકો કાઢાઉંછે. અને
પોતાનું ખર્ચ નાંમ આપવાને ઠકાંણે ખુને બેશી
કોઈનું ભલતું નાંમ આપી બમનો નરથોશતી
ટોલામાં શક અથવા વેહુમ ઊતપન કરેછે. તે

રથોશતી ભાઈઓમાંથી એક શાદો દેખાદેખીથી રવઈઓ પરી ગીઓ છે કે કોઈનાં બોલેલાને વજન આપવા કરતાં પોતાનાં વીચારમાં આવે તેનું કરવું, એક બીજાની તરફદારી કરવી એકનું તરફનું સમજી તે ઉપરજ વીચાર બાંધવો. ઈ તીઆદી તેમ કરવાનો શ્રમ્ય એનકે હાલી શરવે ઘેરે ઘેરનાં હાકન થઈ ગીઆ છે. કારણ કે કોઈની શતા અને જાપતી ચોકશ હદનો રેહવી જાઈએ તે રહી નથી. એન દલગીરી ભરેલું છે. આને દીન ભગે નરથોશતી તોલામાંથી

દરશત કરતા નથી. તથા કોઈ શાહુબતો મતલબ જાલવવા બાહરનો બોહતો જાહેર દેખાવ આપી ધરમ શુધારવાના બાંહનાથી ઓર ગુતારો કરેછે. એન દલગીર થવા જોઈ છે.

૪ નરથોશતી તોલામાંથી ઘણો બોહારો ભાગ ધરમ શંખંધી પછાત રેહતા જાએ છે. તેનું કારણ એનકે આપનું નરથોશતી તોલામાં બાલકોને પેહલેથીજ ઈઆને ઈંગરેજ ઈશકોલો માં જવા આગમન ધરમની ખુબી શમજવાને ઈશકોલોમાં ચરતા માંએના અકવાનીતી શમજવાને બંદોબસ થવો જાઈએ જોયો તેવાને બચ પણથીજ ધરમની માફીતી દીલમાં થશી જાએ

ધણી ભાગ ધરમ શંખધી પછાત રહેતા જાએ છે. પોતાનાં નેઆંગાનોથી ચાલતો રશતો મુક તા જાએછે. એતલુજ નહી જશનો ગંમબારો બાપદાદાના દીવશે વીશે એક બીજાને દેખીને ધરમ કીરીઆ છોરતા જાએછે, અને બોલેછે કે આજે વખત નથી, ધંધો નથી. હેવાં જુકાં બા હાના કાહારેછે, અને બીજા વાંકો ખરચ કરતી વખતે ઊલત ધરેછે. જોવોકે રાત દીન નાટકો માં જવું, એક બીજાને દેખી પેરવાશનો એકને ફેકાંણે દશધણી ખરચ રાખવો, બાધા ખોરાકમાં એકને ફેકાંણે ચાર વાંનીનું પકવાન ખાવાનો શોખ રાખવો. અને ધરમ કીરીઆ કરાવા વીશે બેદરકારી કરી હાલમાં નબલો વખત છે હેવું બોલવાને હીમત કરેછે. જો ભાગચોગરીએ તેવી કીરીઆ કરવાની જરૂર ૫૨જ આવી પરતો કાં તીઆંપરનું છાંતીઊ કરી તે વીશે કાઠબી ચોકા

અને પછી પારકા ધરમ શીખવવામાં આવે તો એકેદમ તેવા ધરમ ઊપર દીલ બાંધે નહી. અને બેજો ધરમની ખુબીનો તોલ કરવાને બની આવે જોયો પોતાનાં બાપીકા ધરમ ઊપરથી દીલ ઊ તારી નાંખે નહી. હાલ જે શુધારાને નાંખે ગુતા રો વધતો જાએછે તે આપણા તોલને અપા તી કેલવણીનું મુલ્ય છે. તે ઊમેરી નાંખવું જોઈએ.

શી કે તનવીન કરવાને બેદરકારી કરેછે. જેથી કાંઈ કાંઈ ધરમગુરુ બેપરવા રહેછે એથીબી તેઓના ધરમ ઊપરનો ઇતખાર ખોલો નનર આવેછે હવે એ બધાનું મુલ કારણ શું? કારણ એનકે આપણા નરથોશતી તોલાનાં બાલકોને નરથોશતી ધરમ શંબી ઝનેઆંન આપવાને કાંઈ પકો બંદોબશત નથી. જેમ તેમ શદરો પેહરે એ એટલે નરથોશતી થાઈ સુધે પછી ઇશકોલો નાં મેલી હાલ ચાલતી ઈંગરેજ કેલવણી આપ વાની કાલજથી પોતાનાં બાપીકા ધરમની ખુબી ન શમજાવતાં મોહરો બીગારો થાય છે. પછી તેવી બાબદો વીશે ઈઆને ઈંગરેજન કેલવણી અને તેનો ખોલાશે શમજ તેવા ધરમ ઊપર ઇતખાર રાખી બાપીકા ધરમની બેદરકારી કરે તેનાં નવાઈ શું, જેથી એ બાબદો ઊપર લાગતા વલગતાઓએ ધેઆંન આપવું અને હજુ કાંઈ મોડું થઈ જ નથી તેટલાં કોઈબી ઊપાય કરવા કે આપણુ નરથોશતી તોલાનાં કોઈપણ આગલ ચાલતાં માંકો બનાવ બને નહી. નો એમનું એ મજ બેદરકારપણું ચાલશે તો ખચીત એક દાહ કામો વધારે શરમ જેવું થઈ પડશે. તેવા બુરા શરાને તુકરેથીન અટકાવી તોલાની આબાદી કર વી, આમીન.

શાહેઓ, આતશની જાલવણી કરવા વીરો
આતશની નેઆગ્નિશત મધે જે પ્રમાણ આવેલું
છે તે સમજાઈ છેલું.

અવશતા.

દુશ્મનને દુશ્મનશુઆ અહુરા આરમતામ તેહશીમ
દશુઆ.

અવશતાનો શાર.

અગ્નિ હોરનજદ મને યુરોઓથી દુરરાખ
ધણી શમપુરન (મનશની) અને તવાનાઈ આપ.
અવશતા.

સપેનેશતા મેનીડ મજદા વંધોહીઆ જહોઓ આદા
અશાહનો એમુઅદ વોહુ મનંધા ફરેરુમ રફેરાએ વોવરા
અથાને દોએશીમાએ.

શાર.

અગ્નિ યુરોરગ મંનિ હોરનજદ હું બહુ
મનનો ઇઆને અકલનો પકટનાર છેલો તે મને
આપ. શવાબ જે જુલમ ટાલવાને હીમતદાર છે
તે લલી મનશનીની શરદારીથી છે. રામશની
યુરાદ મુજબ ચાપુ ઇઆ અખાડું.

અવશતા.

હઆવે એમિકરા તા ખશયરહીઆ અહુરા હઆ વં-
ધેદુશ અશેસ મનંધા ફરે સપેતા આરમતે આશદેના ફર-
દખશીઆ.

શાર.

ને તારી કહીઅત અને પાદશાહી શરદારી

અ પ જે ભલી મનશનીનાં શાગરદો છે તે જીપર.
અને બુજોરગ શમપુરન મનશનીની દીનના કાંમ
માં (નારી) ખસલત (નેક કર).

અવશતા.

અદરાતાંમ જરથુશતરે તગુઅશચોદ ખખીઆડ કથ-
તેનેમ દદાએતીમ પોપુરઅતાતેમ મનધશચા વધેપુથ મજદા
શીઓયનહીઆ અચા ઇઆચા પુખદખીઆચા સરેશિમ
ખશથરેમચા ખશનોથર અહુરહે મજદાડ નેમમતે આત
રથ મજદાપુપ અહુરહે હુદાઓ મજશત ઇઅજત.

શાર.

અએ હોરમજદ એ રવેશે હું જે જરથો
શત છેલે. તે આગલ ચાલવાથી, મારાં તંનની
મારા જીવની શખાવત બહુમન અમશાસર્દને
આપું ઇઆને મારો જીવ પ્રીદા કરું. કાંમ કર
અશોઈનાં અને જે શખુન બોલુ તે શાંભલવા
લાએક શેહુરેવરને અને ખુશહાલ કરુંઅ હોરમ
જદને અને નમુચ તુને અએ આતશ હોરમજ
દનાં (નુર) ને કીનાં આપનાર બુજરોગ ઇજદને.

૫ આતરેશ મજદાઓ એતલે આદર હો
રમજદને. આઠરો અહુરહે મજદાઓ પોથર
હુનો અરથ પણ આદર હોરમજદને એટો શમ
જવો. હેનું જાણવું એજે અવશતાઓ “આતરે”
હવો શખદ આવેલો છે તેનો અરથ “આદર”
થાએછે. અને આ શપણ થાયછે. તેથી કદાચ
અવશતાની માએનીની ચોપડી કાઠનાર શાહુઓ

અવશતા.

આથરો અહુરહે મજદાક પોથર તહમ આતરથ પો-
થર અહુરહે મજદાક આથરો અહુરહે મજદાક પોથર

પણ પેહલ વેહલો અરથ “આદર” ને થેકાંણે
“આતશ” લખી ગીઆ હોએ પણ જાંહાં “ગેતી”
આતશના બાબદ આવી છે જોવો કે શોનો ખો
રાક ભુકવો તેની શાંભાલ કરવી ઇતીઆદી અને
આદરને ઇઆને આદર ઇજદ પ્રેશતાનાં મેહલ
ઊપર તેને શનજતું જેમકે ખેટો ઇઆ ઇજદ
હેવા ખેતાબ તે મીનો પ્રેશતા શાહેબને લાગુ
પરે છે. દાખલા તરીકે જેમ અરદીએહશત અમ
શાશપંદને તથા આ ગેતી આતશને ચાલુ બો
લીમાં અરદીએહશત હેવા વાઙીઅ બોલવામાં આ
વેછે. કેટલાએક શાહેબો ગેતી આતશને પણ
અરદીએહશત અમશાશપંદ બોલે છે. તે ભુદ
ભરીઊ છે. આતશના મેહલ ઊપર આતશ ને
આપણને ફનીઆદારીનો કારોબાર ચલાવાને ઇ
અજદાં શાહેબે શપુરદ કરેઓ છે તેથી આપર
અગતનુ કામ કરવા બાદ તેના બદલાનો શોળ
કાથી તથા ખુશબોદાર વશતુની આપણે ભેત કરી
લેનો બદલો આપીએ છેઈએ. જો આપણે તેમ
કરવાનો ગણતરી કરીએ તો ખોદા તરફનાં
પ્રેશતા શાહેબનાં તકશીરવાર ગણાઈએ. આદર
ઇજદ અને અરદીએહશત અમશાશપંદ આપણ
ને મીનો જહાંનમાં એહશતની જગા આપવાને
નાં કેહુ અથવા આપે નહી. જેમ કેરશાશપને
નહી આપીઊ તેમ. હોના બોલશો બુનદેશ મધે
લથા વીરાફ નામા મધે આવેલો છે.

અરેનાં ધો શકુઆં ધો મજદદાતહે એરીઆનાંમ અરેનો મજ-
દદાતનાંમ કાઊઆંમહુએ અરેનાં ધો મજદદાતહે આયરો
અહુરહે મજદાક પોથર કહિઓએશ હુશરૂઆંગહે વરોએશ
હુશરૂઆંગહે અશગુઆંતહે ગરોએશ મજદદાતહે એઅશતહે
વરોએશ મજદદાતહે કાઊઆંમહુએ અરેનાં ધો મજદદાતહે
આયરો અહુરહે મજદાક પોથર રેહુઆંતહે ગરોએશ મજ-
દદાતહે કાઊઆંમહુએ અરેનાં ધો મજદદાતહે આયરો
અહુરહે મજદાક પોથર આતરેશ સપેંતહે અરથેશતારહે ઇ-
જત પોરો અરેનાંમ ઇમજત પોકરો એશજાઆ આયરો
અહુરહે મજદાક પોથર મદ વીશપેળીઆ આતરેળીઆ
અશયરો નફેદરો નેરીઓ શંઘહે ઇજતહે.

શાર.

આતશ હોરમજદના બેટાને તું અએ આતશ
બેટા હોરમજદનાં. આતશ હોરમજદનો બેટા ઘણો
તુરનંદ અને શાએદનંદ હોરમજદનાં પેદા કી
ધેલાને ઇરાંની તુર હોરમજદનાં પેદા કીધેલાને
કેઆંની તુર હોરમજદના પેદા કીધેલાને આતશ
હોરમજદનાં બેટાને, કેઅશરોવરને ઇઆને
ગોશાને, એએશને વર હોરમજદનાં પેદા કીધેલા
ને ઇઆને ગોશાને, કેઆંની તુર હોરમજદનાં
પેદા કીધેલાને આતશ હોરમજદના બેટાને
રેવંદ પાહાક હોરમજદનો પેદા કીધેલો
છે તેને, કેઆંની તુર, હોરમજદનાં પેદા કીધેલા
ને, આતશ હોરમજદનો બેટા, આતશ બુન્દોરોગ
વરધીનો કરનાર પેહલવાન, ઇજદ ભરેલાં તુરને.

ઈજદ, ધણી તંદરોશતીનો આપનાર, આતશ હોરમજદનાં બેટાને, અને તમાંન આતશોને, તથા પાદશાહોનો નાંભ નેરીઓસંગ ઈજદ છે.

અવશતા.

ધમ્મસનેમય વહમમેય હુબેરેતીમય કંથતા બેરેતીમય વંતા બેરેતીમય આફરીનાંમે તર્જીમ આતરેશ પોયર અહુરહે મજદાઓ ધમ્મશગીઓ અહે વહમીઓ ધમ્મશતીઓ બુદ્ધ આક વહમીઓ તમાનાત મશીઆકતાંમ કુશત બોધઆદ.

શાર.

ઈજશને કરવે કરી, નીઆએશ કરવે કરી, બુશયોઈ સુકવે કરી, સંભાલ કરવે કરી, જાંદ ગોઈ કરવે કરી, ધઆને શવાયતુ કાંમ કરવે, ઇઆ બીજાઓ પાશે કરાવવે કરી, આફરીન કરમ તું આતશ હોરમજદનાં બેટાની, તું ઈજ શને નેઆએશ કરવાને લાએક છે. ઈજશને ને આએશ કરવાને લાએક થાઓ.

અવશતા.

અહમાએનેરે ધમ્મશ થવા બાદ કરા ધમ્મજાએને એશમા જશતો બરેશમા જશતો ગોજશતો હાહુમ્મનો જ સતો દાએતીઓ એશમે બુદ્ધઆત દાએતીઓ બાએદ બુદ્ધ આક દાએતીઓ પેથવે બુદ્ધઆક દાએતીઓ કપશીએને બુદ્ધઆક પરેનાઈજિશ હરેથરે બુદ્ધઆક દહમાઈતુશ હરથરે બુદ્ધઆક આતરેશ પોયર અહુરહે મજદાક શાયે બુદ્ધએ અહમીઅ તમાને મદ શાયે બુદ્ધએ અહમીઅ તમાને રોએ

બુદ્ધિ હમીઅનમાને વખતથર બુદ્ધિ અહમીઅ નમાને
દરગેમચેદ.

શા.૨.

જે નરદ તુંને હુનેશ બુજોરગીથી આરાધે,
એશમને હાતે, (ઈઆને શાફ શોજ કાઠી અથ
વા પુશખોદાર ચીજ જેવુંકે અગર લોખાંન બોએ)
અરશમને હાતે, જીવાંમને હાતે, હાઝીઅનીમને
હાતે, કાથીજી મુકવું થાઓ. પુશખોઈજી મુકવું
થાઓ, અરબીજી આપવું થાઓ. ૬ ગાંથજી મુકવું
થાઓ. જવાંન શરદાર થાઓ, નેક શરદાર થાઓ.
અએ આતશ બેરા હોરમજદનાં તું બલતો રેહું
એ ધરમાં હુનેશ બલતો રેહું, એ ધરમાં રોશન
રેહું, એ ધરમાં વરધીનો કરનાર થા, એ ધરમાં
દેર મુદત લગી ઈઆને કેઆમતનાં વખત શુધી.

૬ આ અરબી બોલવીશે હુમે ૧૨૪૪ એનદજરદી
નાં શાલમાંએક ચોપાનીઆની નારખતે બોલાશે કી
ધો ને વીદવાંનેને કપકોપણ આપેલોછે. જેવીશે થના
ગુનાહોનો જોખમવતીક તેવોનેશર નેકેઓછે. જેનો
આજલગીન કોઈએ બોલાશે કરેઓ નથી. તેવીશે
હાલ વખત રોકવાની કંઈજ અગત જોતો નથી.
વખત પોંચતે વધારે બોલાશા શાયે કોઈ શને
તજો ભલા જરથોશતી શાહુઓની શેવા બજાવશું.

અવશતા.

એવે જરૂઆનેમ ઉપશુગંમ ફરશો કેરેતીમ હદ સુગી
આડ વંગોહીઆડ ફરશો કેરેતોએદ.

શાર.

બાલાતર એજમતી હથીઆર, બેચમર
ગ કરનાર બલાં હથીઆર સાથે બેચમરગ કર
શે. ઇચ્છાને કેચ્છામતને દાહાડે શજવન કરી વગર
નોહોતનાં કરશે. (ઇચ્છાને પાછાં જીવતાં કરશે)

અવશતા.

દાહઆડમે આતરશ પોથર અહુરહે મજદાડ આશો
આથરેમ આશો થરાએતીમ આશો જીતીમ પોહરે પાવ-
રેમ પહરે થરાએતીમ પોહરે જીતીમ મશતીમ મપાતો અ
શુએ વેરીમ હેજુઆમ ઉરેને કશે અરેતુમ પશચેતે મમેતેમ
મજદાડતેમ કપેરે આથરેમ નેરેહાંમ પશચેતે હામ વેરેતીમ
એરેતો જધાંમ હપકતીઆંમ થરેશુમ આમનાંમઅ અશક
નાંમઅ આસેતો ગાતુમ જગાડરેમ તોથરેશાંમ આમનાંમ
જરજતીમ.

શાર.

આપ મને અએ આતશ હોરમજદનાં બેટા
તેજ આશાંની, તેજ પરવરશ, તેજ જીવણું, ધણી
આશાંની, ધણી પરવરશ, ધણુ જીવણું, દાંનાઈની
જીઆદતી, મીથી જબાંન, રોવાંનને હોશ, પછે મો
હટાનાં મોહટી અકલ, દુશમનને તોરવાનાં બાલા
તર મરદાંનગી, પછે નેક કામનાં (ઇચ્છાને બલા

કાંમતો) પગમાં શખતી અને કઠિઅત બે ખોવા
બી તરીજે હીશે દીન અને રાત મલી આરાંમ
ઈઆને શુણ અને શેતાબ વખત ઊપર ઊઠવું,
બાળુમાં કઠિઅત, નાંમદાર જાતી અકલનાં ૫૨
જ'દ.

અવશતા.

આતરશ મજદાડ^૭ અહુરહે ઇઅખીઆ એમ હાંમ
પચેને ખશનાંજનીમચ શુરીમચ વીશપેખીઆ હચ એજઅતે

^૭ આતરશ મજદાડ અહુરહે એટલે આદ
ર હોરમજદનો, ઇઆને આદર ઇજદ પોતાના
આતશ ઊપર શોજ કાઢી અથવા ખુશ
ખોદાર ખોરાક મુકવાને માહેચ. શાહેખો
તનો દરીઆ કરો, જો ગેતી આતશને હોરમ
જદનો બેટો કહીએતો ખચીત આપણને જુદદીન
વાલાના તાંણાંમાંથી છુતવું મુશકેલ થઈ પડે.
તેઓ એટલુંજ પુછે કે તમારો આતશ શું
હોરમજદનો બેટો થાએ? તેવારે શું લોકો નો
હનામાં લેએ છે, બીડી પીએ છે, પગ તલે ચાં
પેછે, પાંણીથી ખુજવી નાંખેછે. ઇતીઆદી તેને
હેરાંન કરેછે. તેવારે તમારા ખોદાતાલામાં તથા
તેના છોકરામાં શું કંઈ પોતાનો ખંચાવ કરવા
ઈઆ કરાવાની શખતી નથી, પછી તેનો જવાબ
આપણે શું આપવો. અને વલી આપણા પવીતર
આવશતાથી તો આદર ઇજદ ૫૨શતા ઊપર

હુ ખેરેતીમ કંશતા ખેરેતીમ વંતાખેરેતીમચ શપેતમ વીમ
નાંમ પરમરેતાંમ આતરશ જશત આદેદીઅ ચેમ હપ્પહં
ખેરેતે ફરમરથવાડ અરમશદે આતરેમ શપેતતેમ એજમદે

શાર.

હોરમજદનાં આતશ ઊપર શહવાર અને
શીજ ખુશખોદાર ખોરાક મુકવાને ચાહેચ
શરવે આદનીઓથી ખુશખો મુકવાની અથવા
પાસબાની કરવાની અને જાંદગોઈ કરવાની ખા
હુશન રાખેચ હાંઆને આતશની શનમુમ જનારા
ઓનાં હાત ઊપર નેગા કરેચ જેમ દોશતા દોશ
તથી આશા રાખે છે તેમ. ખુશરોગ આતશન
આરાધું.

અવશતા.

આતરશ મજદાઈ અહુરહે ખશગુતો અદખેશતો હં
ગદંગેમ કંપ થવા હપ્પશોઅદ ગેડુશ વાંધવ ઊપ વીરનાંમ
પોકરે તાઅેશ કંપથવા વેરેજઅદ્યે મન વેરેજઅતેચ હપ્પ

શાખેત થાઅે છે તે ધેઆંન આપવા જોગ નિ
હેવું નાઈ નાકેશ નત છે. તે નાઈ બોલવુ વા
જખી છે કે નહી તે વીશે ધરમ શંખંધી
નાહીતી ધરાવનારા વીદવાંન શાહેબોનો વીચાર
શું છે તે જોવાને હુનો તથા શરવે જરયોશતી
ધનનેજાર છેહઅે એજ વીનની.

શાએક અંધહે કહ્યાખશંધહે ગમ્યે જગેશ તાખશકનો
હઆડ જુઆહી એમદ આથરો આકરીગિતામ.

શાર.

(તેવા ધણી ઊપર) હોરમનદનો આતશ
(ઈઆને આદર ઈજદ) દોવા કરેચકે તું ખુશાલ
એઆજાર અને ધરાએલો રેહુ. બાળાતર ગોશપં
દાનો દોલો, બાલાતર બેરાએનાં ફરજંદ તુને
હઆદા થાઓ. તારી મનશનીનાં તેવી મુરાદ
જાહેર થાઓ. જેવી મુરાદ હોરમનદની છે તે
હોરમનદની ખુશી મુજબ આખરની રાત લગીન
હવથી હવતો રેજે. એ રવેશ આતશ દોવા
કરેચ.

અવશતા.

હઆ અહમાએ એશમેમ બેરતે હેકુશ રાયેશ પરેશ
તીમ અશહે બેરેજ હઆજદાતાંમ.

શાર.

ઈઆને જે કોઈ શોજ કાથી શુકી રોશનીનાં
જોએલી પાક શવાબની ઊમેદ મુકે તે ધની ઊપર
હુવી દોઆ કરેચ.

હવે તમે શાહુએની ખાતરી થઈ
હશે કે દાદાર હોરમનદે આદરને અને આતશ
ને કેટલો દરજજો આપેલો છે. આતશને હવે
શાં રોશન રાખવો. તે ઊપર શુકી કાફી

તથા ખુશબોદાર ચીજ નેલવાને હાકમ છે. જ્યેથી
 ને આપણા જરયોશતી શાહેઓ બનતી જોગવા
 ઇએ અથવા હનકારાને દાહાડે ઇઆ ખચીત ક
 રીને આતશ બેરાંનની શેઆલગરેને દહાડે અ
 થવા આદરનં જશન લિપર શુખરલેઈ આતશબે
 રાંન જાએ છે. એ ધણું ખુશી ભરેલું છે. પણ
 દલગીરી એજ છેડે આપણા ટોલાનાંથી દાહાડે
 દાહાડે એ પવીતર શવાબ કરવાની ચાલ કમતી
 થતી માલમ પડે છે. આપણી વશતીનાં ધણો
 મોહટો ભાગ તે વીશે બેદરકારી કરે છે. આપણુ
 શરવે જરયોશતીઓએ દર રોજ પાક કેબલાની
 શનમુખ જઈ દોવા માંગી પછી દુનીઆદારીનાં
 કાંમનાં વલગવું જોઈએ. ભાઈ શાહેઓ આપણુ
 તો ઇનશાન છેઈએ તે સાથે કુદરતની તરફથી
 આપણને અકલનું ગોહર બખશેશ થએલું છે.
 એટલુંજ નહી પણ શારાં કાંમનો અને માકાં
 કાંમનો હીશાય મીનો શાહેબને આપવાને બંધા
 એલા છેઈએ, તેવારે બનતા શુધી દાદાર હોર
 મજદને પશંદ પડતાં ભલાં કાંમ જલદી કરવાં
 જોઈએ. પછી બચાં કચાંની શંભાલ કરવાને અ
 થવા પોતાની તંદરોશતી જાલવવાને ડોઈબી શચા
 ઇ ભરેલો રોજગાર કરવો જોઈએ.—જો રાત
 અને દહાડો પેટનીજ શીકર અથવા બચાં પાલવા

નીજ ફીકરમાં ગુંતાઈ ખોદાઈ પ્રમાણથી ઊલટા
 ચાલી હેવાંનપણું કરવું તે ઈનશાન માતરને છાજે
 નહીં હવે આપણા ટોલામાંથી થોડા ઘણા જર
 થોડાની શાહેઓ દર રોજ આતશખેરાંન અકવા
 આદરાંનની જગા ઊપર જતા નજર આવે છે.
 તેપણ ઘણાં ગરીબ તથા વચ્ચે વાંગેના કોઈ કોઈ
 નજર આવેછે. ફેહલે વાંગેનાં શાહેઓ તે કોઈ
 દહાડે જોવામાં આવતા નથી, ફક્ત વરશ એકમાં
 ખોદાઈ એ ચાર તીરત ઊપર આવવા શીવાએ
 જાંને આતશખેરાંન તથા આદરાંન તે શું વહી
 જો હમકારે જોડે દહાડે આવતા હોએ તે
 રૂપીઆ એકનાં આંનાં એ હોએ તેમાં વચ્ચે વાં
 ગેનાં અને ફેહલે વાંગેનાં એ ચાર નજર આવે
 છે તેજ દહાડેની ભરીજી છે. જોવારે ખોદાવો
 જોએને ખુદરત તરફની બખશેશ છતાં બેદર
 કારી કરે તેવારે બીજાએને ઊતેજન તે કેમ
 જાય. અને ધરમ ઊપર ગરીબ જરથોડાનીઆણુ
 અકવા શુધારાણું જુથુ હોલ ગાલનારા શાહેઓ
 નાં દીલ ઊશતપાર કેમ થાય. હવે ફેલા ઊપર
 કહેલા શાહેઓ પણ ખોદાઈ તીરતને દહાડેન શ
 ખડ ધગલાબંધ લાવે અને ગરીબો પણ પોતાની
 ગુજાશ માફ અથવા માનેણુ હોએ તેટલું લાવી
 શરવે આતશ ઊપર ચલાવાના કાલાવાલા કરી

વધતા પછી વરીક બોએવાલા શાહુબોને આપી
 બધું શુખડ ચઢાવાની કાલજી રાખે છે. જો કે
 અપ્રંગાનીઆમાં એક કટકો વરીક ચઢાવાની
 જગા નહીં હોય તોપણ દેવાનાંપણું કરી ચઢાવા
 વીશે બોહણ કરે છે. અને એક કટકો ચહરાવતાં
 વખતે ધગલાબંધ આતશ પરાગંદે થઈ જાય
 છે. અને તેની કકરશ બોએવાલા શાહુબોનાં પગ
 નીચે આવે છે. એટલુંજ નહીં પણ તે શાહુબોથી
 પેલા વેરાયલા આતશ ઊચકવાને પણ બનતું
 નથી. એકતો અંદરનો તાપ ખમાયે નહીં, બી
 જી તો પેલા નીચે પડેલા આતશ ઊચકવા જાય
 તો તેવો ઊપરજ બીજા આતશ રખે પરે હેવી
 ધાશતીનાં રહે છે. તેવું થયેઆ છતાંબી વધારા
 નાં શુખરનાં મોઠા મોઠા ટુંગર જેવા ધગલા પરે છે
 જેથી પછી કોઈ બેચકલો કંઈ જીથો ગીલો કરે
 છે. એટલુંજ નહીં પણ તે વીશે જાહેર પતરોનાં

૮ વધારાનાં એટલે મોહરે દહાડે જે શુખર
 વધે છે તે મુખ ચોકાશી શાયે ઊંચુ રાખવાનાં
 આવે છે. દરરોજ એક એક પાંતી ભરીને માંણ
 શો બોએવારા શાહુબોને કાઠી આપે છે. તેની કુંચી
 ઈઆને શુખર મેલેલા ચોરદાની કુંચી આતશ
 બેરાંમનાં ગુંબજનાં રાખે છે. શુખર કાઠતી વખ
 તેજ માંણશોને આપે છે. જો હું સારીપેઠે જાણીએ
 છુંએ. આ બીનાં મુંબઈનાં આતશબેરાંમની છે.

પણ લાવવાને સુકતા નથી. તેવારે તેમ કરવાનું
કારણ શું. શું જોડણી શુખડ આપણ સધાવાના
હોઈએ, તે જોડણી એકજ દહાડાને બદલે દરરોજ
થોડું થોડું ચરાવીએ તો તે શવાળ નહીં લાગે ?
હા એ કોઈએય કે તે વધારે શવાળ લાગે. અને
કાલાવાલા કરી વધારે પછંશા આપી આતશ વેરા
વાર કરે તો આર શવાળને બદલે ગુનાહ લાગે.
તેવારે પછંશો ખરચી ગુનાહ કરવો એ દોષખી
લોકોનું કાંન. - વલી શરવે કોઈ એકેદમ આતશ
બેરાંન બેરન શુકર ચરાવાની કાલજી રાખે છે.
અને આજીઆજીનાં આદરનાં બેર અઢવા દા
દગાં બેર એક પટેલો વતીક ચરાવાની ગણતરી
કરે છે. તથા દાદગાં બેર અઢવા ઘેરનાં આતશો
બેર શોખાં લાકરાં વતીક નેલતા નથી. કોઈ
કોઈ આદરનાંનાં જતા હોય તો રૂપીઆ એક
નો આનો એક ઈઆને શેકડે છ જના જોવાનાં
આવે છે. શહેઓ આતશની નેઆએશ મદે કંઈ
એમ આવેલું નથી કે આતશ બેરાંનનેજ ધગ
લે ધગલે શુખર સધાવવું અને આદરનાંનાં
અથવા દાદગાં બેર નહીં સધાવવું. નીઆએ
શનાંતો શાશ ખોલું લખાંન આવેલું છે કે આ
તશ રોશન રાખવો. તેમ કીધાથી આતશ તજો
બેર દોવા કરેય કે તમારે તાંહાં ગોશપંદાની અને

૨૨જાંદોની વરધી થાઓ. શાહુઓ આતશને દા
 દાર હોરમજદે જેમ મરતઓ આપેઓ છે તેમ
 જ આપણે જરથોશ્તીઓએબી આતશખેરાંમ
 શાહુએને પેહલાદરજજાના,આદરાંજશાહુએને બીજા
 દરજજાના, અને દાદગાં અથવા ઘેરમાંના આ
 તશને તરીજા દરજજાનાં ગણેઆ છે. પણ કૈયે
 એમ નથી આવેલું કે એકજ આતશને એકેદમ
 ખોરાક આપવો અને બીજાને ઈઆ તરીજાને
 નહી આપવો એમતો છેજ નહી. તેવારે આપણાં
 ટાલાંનો નોહોટો ભાગ ગણતીથી અથવા બેપ
 રવાઈથી ઘેરનાં આતશનીતો બીજાકુલ સંભાલ
 રાખતા નથી. દીન ભગે સલીની પેતીથી નવા
 આતશ કરેછે. એ વીશે હમે ઘણી અજમાએશ
 કરી છે. અને તમા શાહુઓ પણ શારીંગેકે શન
 જતા હોશો. આજે શલીની પેટી થઈ તેથી ઘેર
 ની આખર ઘેરમાંજ રહેછે. પારપડોશી વટીક
 જાણતાં નથી.જેથી આપણાં લોકોમાંથી ઘાશતી
 ભાગી ગેઈછે. જો પાર પડોશીને ઘેર આગલની
 માફક કોઈને નાઆરીએ લેવા જવા પરતા હોએ
 તો તેવો જરાબી પોતાની આખરને અથવા થપ
 કાનેબીહ પણ તેમ બનતું નથી.ઘેરે ઘેર શલીની
 પેટી. પણ શાહુઓ આપણે પાર પડોશીના
 હપકામાંથી નીકલ્યું પણ જે ગેબનો શ હુબ શરવે

જગા ઊપર હાજર છે. તેનાં અને આદર ઇતદ
નાં અથવા અરદીએશત અમશાશપંદના કોપનાં
થી છુતવું મુશકેલ છે. તેથી શરવે શાહુઓએ
તે વીશે ચોકશી રાખવી અને દર રોજ શુતાં
અને ઊથતાં આપણે જાતે તજવીજ રાખવી. તે
શાયે ઘેરનાં છોકરાંને અથવા માંણુશોને તાકીદ
કરવી. શાહુઓ પહેલી જતન અથવા બંદગી
આપણે ઘેરના આતશની દરરોજ ખુશ્યો મેલી
પેહેલી કરવી, પછી મોહલાનાં આતશની કરવી
તારખાદ આદરાંન શાહુઓની ખીદમતમાં જઈ
બંદગી કરવી અથવા હમકારે જીવે દાહાડે તો
જરૂર જવું પછી દરરોજ પાદશાહના કદમ નીચે
ઇઆને આતશયેરાંન શાહુઓની હજુર બનતી
ખુશ્યો લેઈ જઈને બંદગી કરી દેવા માંગવી.
જેથી તેવા શાહુઓ ખોદા તાલાની આગલ અને
આતશ ઊપર નેગેઓની રાખનારા પ્રેશતા શા
હુઓની આગલ શરખર રહે.

હવે બારો મહીનાના જશનોવીશે શમજાગી છે.

શાહુઓ આદર મહીનાના જશનનું, આપર
ગાન બાજ, આપણ આપો મહીનો કરીએ છે
ઇએ જીને મેજ કીધી હુવી ચાલુ બોલી છે. કોઈ
ગુજરેલું હોએ તેને પેહલે વરશ અને શખતી
વાલા શાહુઓ દરવરશ તે ધણીનાં દીશાને દહાડે
ચારથી વધુ મોખેદો પાશે જશન કરાવે છે. અને

આતશની નેઆશત તથા આદર ઈજદનું અપ્ર
રંગાન કરવાનો આવેછે. તે ઊપરથી ખોલણું
શાખેત થાએમ કે આદર અને અરદીએશત પ્રે
શતાની તથા આપણું રખશણ કરનાર ગેતી આ
તશની ખુબીથી તેમ થઈછે છે.

દેએ મહીનાનું જશન દીન તરણ ગણવા
માં આવેછે. દેએ મહીનો અને દેપાદર, દેખેર,
દેપતીન રોજનાં હેવા તરણ રોજમાં આપણ
શરવે નરથોશતીઆએ દર ધેરે ધેર અપ્રરંગાન
ખાજ કરાવી તે પ્રેશતા શાહુખોની આગલ શર
ખર રેહણું જોઈએછે કે મુશકેલ વખતે તેવો
ની મદદથી જગતનો શાહુખ આશાંન કરે. પણ
તેમ જોવામાં આવતું નથી.—અગર તે જશન
ની કીરીઆ પોતાના ધેરમાં કરતા હોએ તો
શેંકડે પાંચ જણા હોશે. તેને બદલે જશનને
નાને ખાવાનું કરેછે. આખો મહીનો જેમકે ૫લાં
નાનો વારો ૫લાનાંનું જશન, તેમાં ૩૧)થી૩૧૧
શુધીની ૫ી આપી જાંહાં શાર અને ધણી વાંની
નું ખાવાનું હોએ તાંહાં જવાની કાલજ બતાવે
છે. અથવા લાગતા વલગતા જેનીજરોની શરમ
થી પણ જણું પરે છે. પછી જન્મવાની વખતે જઈ
ગરબર શરબર ઠકા મશકેરી કરી જન્મતી વખતે
હુરેહુરે હેવા જંગલી પોકારો કરી જશન કરેછે

કોઈજ શેજશાજ શેકડે દશ જનાં કુશતી કરી બાજ
 ધરી મુગેભાને શુકર ગુજાર કરી બાજ મેલી કુશતી
 કરતા હોશે પણ મોહટો ભાગ તેમ કરવાને શમ
 જતા અથવા કાલજી રાખતા નથી. તેમજ જ
 શનની કીરીઆ થતી વખતે તેવો સામેલ રેહી
 બંદગી કરી પ્રજા આદા કરતા નથી- એટલુંજ
 નહીં બલકે જશનની કીરીઆ કાંહાં કીધી કોણે
 કીધી, તેટલીબી પુછપરછ કરતા નથી. અને હુવી
 કાલજી રાખનારાબી શેકડે દશ મલી આવશે.
 વલી કોઈ વારાદાર તો ૩૧) આપી ગેરનાં પંથકી
 ને શોષે છે. તેવન શતુમ ભનવા આવે તે સાતે
 પેલી સાશની લેતા આવે. તેવો સાશની પન કરતી
 વખતે પ્રકત ખાવાનીજ વાત શમજે છે. તેને
 કેમ અને કેવી તરેહથી ખાવી તે તો શપનાં શર
 ખું છે. એતલુજ નહીં કોઈ વારાદાર તો બબર
 ચીનેજ ભિધર આપેછે. પછી તે ધનીધરમ કીરી
 આ કરાવી જમવા બેશતી વખતે પેલી મેજનો
 છુંછો ભાગામાં મેલેછે. પછી તેવી ભનેલી ચીજ
 અથવા દરજ પાતરામાં રેહી જાયે તો તેનીકંઈ
 કાલજી રાખતા નથી. હુવાં જમનવારને જશન
 નો દરજજો આપવો એ બેઅકલી ભરીભી છે.
 જશન તેનેજ કેહવું કે જશનનું આપ્રંગાંન
 બાજ ભનાંતી વખતે પાતે શાંમેલ થઈ પાંચ

અવશતા પટી બાજુ ધરી આશની કરવી, એને
 નશન કેહેછે. એજ પરમાંણે બારે મહીનાનાં
 બારે રોજે કરવું શજાવારછે. પણ બને તાંહાંશુધી
 પોતાના ઘેરમાં કરાવવું જોઈએ. તે વખતેબી હજાર
 કાંમ હોએ તોપણ બને તેમ ભનતી વખતે ઘેરમાં
 ના શગલાવોએ કુશતી પાદીઆવ કરી શાંભેલ
 થવું જોઈએ. વહી તેવી કીરીયા થતી વખતે હા
 બાજુ રોજે ભનાવતી વખતે તે જગા શાશ્ર અને
 શશાઈદાર રાખવી જોઈએ. તથા ખુશખોદાર વ
 શતુ જેવુકે મલબારી શુખર જેમાથી અતરનાં
 જેવી શુગંધી નીકલે તથા લોખાંન, અગર, બોએ
 હેવી ચીજ બારવાથી તેના ખુશખોદાર શુગંધ
 નીકલવાથી મીનાનાં અને ગેતીનાં તથા આપણા
 નેઆગાનેનાં પ્રેહરે ખુશહાલ થાએછે. તે શુ
 ગંધી તથા અવસતા વાંનીના મીના ખોરાક તેવો
 શાથે લેઈ જાએછે, બાકી જાહતી અને શારી
 પ્રરતો અને પાંચ દશ વાંનીના પકવાંન એ જીવ
 તાં માણુશને વાસતે છે. એક બીજાની શવારત
 ને વાસતે એક બીજાને ઘેરે ઘેર વેંહુઅવાને વા
 સતે શેકડો રૂપીઆ ખરએછે. તમો ગમે એટલા
 રૂપીઆ ખરઓ, પણ જીપર કેઈ તેવી બંદગી
 અથવા શુગંધી નહી હોએ તો પછશ પાંનીના
 નાંખવા જેવુ થાએ છે. પન આજે તો શેકડો

નેત્રુ જનાં એ વીશે ગણતરી કરતા નજર આવે
 છે. શુખર બારે તો પાવલે શેરને ફેંકાંણે બારે
 બાર ફરીઆ ફરી કાઢબી જાતનાં લાકરોં તે
 ઉપર શુખરનો વેર ભીજવી તેનું પાંની છાંતેલુ
 તેવો તાછો બે દારીએ ઇઆ ચાર દારીએ શેર
 આપે તો લેવું. લોખાંન મતોરોં કરતાં નખેતર વા
 પરે છે અગરની વાત તો શમજેજ નહી, હેવી શુર્ગ
 ધી બારે છે. જેથી આપણ રાખશી^૬ મનનાં અને
 આપણને તેવા ધુવાથી દીલ કમકમી નાંપશુંદ
 થઈ પરે. તેવારે પ્રેશતા શાહુઓ અથવા અ
 શોના પ્રોહરો તે કેમ ખુશી થાએ. તે ઉપર ત
 જોજ ભીજલશી શાહુઓએ ઘેઆંન આપવું, અને
 બનતી જોગવાઈએ પુરતી તજવીજ રાખવી, વલી
 પાંચથી પચીસ રૂપીઆ ખરચી મીથાઈ જેવા કરે
 તેનાં ગી વાપરવું તે શોણું અને બને તાંહોં
 શુધી મોઘાનાં મોઘું વાપરવું. ખાનાની પછવાડે
 રૂપીઆ ખરચવાને ઠંઈજ બખીલી કરવી નહી,
 ગુજાશ નહી હોએ તોપણ શવારતને વાશતે કરવુ
 અને જો મોએદે પ્રવખશીઅથવા ઇજશને કરવાને
 પુછી હોએ તો વખત નથી, ધંધો આકરી નથી
 ઇતીઆદી ગરીબાઈ જનાવી ફક્ત અપ્રરંગાંન

^૬ રાખશી મનના એટલે શખત મનના અથ
 વા દીલનાં ઇઆ વીચારનાં.

શત્રુમનુષી કેતલેએક ઘેર હુધાર રાખેછે. જો
પઠવા વીશે આનો અરથો આનો વધુ માંગે તો
કોઈ કોઈ તો એકદમ ઇતર થઈ જઈ હલકા
શમુન વતીક ભાષેદોને વાપરે ઇતીઆદી. ૧૦

૧૦ દે મહીનો અને ખોરશેદ રોજે આપતુ
ભણુ કરનાર ઇઆને આપણુ શરવે જરથોશ
તીઆને શારો અને પવીતર રશતો ખતાવનાર
જે આપણો નાંમીઓ પેગમખર શાહુખ જરથો
શત હતો તેનો ગુજરીગીઆનો દાહાડો છે. એ
દહાડે દરએક જરથોશતી શાહુખોએદુનીઆંદારીતુ
કાંમ છોરી ઇઆ હાફીશોની રજા મેલવી અથવા
આપીને શરવે કોઈએ તેવા પ્રેશતાને દરજજોનાં
શાહુખની યાદગારી કાએમ રાખવા. એ દીને અ
પ્રરંગાન બાજ, પ્રવખશી ઇજશને વીગરે કરાવી
અને જો શેઆવ પણ ઇજાવી તે શાહુખનાં ૫
રોહરો આગલ આખાં વરશની થાએલી ગપલ
તીની તોજેશ કરી પેદાનાં કરનાર શાહુખ પાશે
માફી માંગવી જોઈએ. પણ અપ્રશોશ છે કે
હાવા મોહટે દરજજોનાં શાહુખની ઇઆદી રાખી
આપણુ દોલામાં શેકડે દશ જનાં અપ્રરંગાન
બાજ કરતા હોશે. એજ દલગીરી ભરીગી છે.
દાહાડે દાહાડે એ નેક રશતો આપણા તોલામાં
થી ગુમ થતો જાયેછે. તેમથવું જોઈએ નહી
એગીપર લાગતા વલગતાઓએ ધેઆંન આપવું.

શાહુબો બહુમન મહીનાની અને તેનાં જશ
નની તથા ગેશપંદોની શંભાલ કરવા વીશેને
ખોલાશે આવતા મહીનામાં જુદોજ તમે ભલા
જરથોશતીઓ આગલ કરશું. તેથી તમે શાહુ
બોનો વધુ વખત રોકવાને દરશત જોતો નથી.

અશપંદાદ મહીનો અને અશપંદાદ રોજ
નું જશન પણ જરૂર કરવું તે પણ દર ઘેરે ઘેર
દરન બાજ કરવા. એ જશનનું અપ્રરંગાં બાજ
હપતન અમશાશપંદનું કરવામાં આવે છે તેનું
જાણવું એકે પ્રેક્ષતા શાહુબોનું એક મુકરર મં
ડલ ઇઆને મંડલી ફેરવેલીછે.જેથી એ પવીતર
જશનની કીરીઆ કરવાની દરએક જરથોશતી
શાહુબોને પ્રજ છે પણ દલગીરી એછે કે હાવું
જોહતું જશન શેંકડે પાંચ જનાં જમજે છે. અને
તે વીશે બીજા શાહુબો અખાદા કરે છે. જો
જોખેદ પુછવા જાએ તો કેટલેએક ફકાંજુથી જ
વાય મલેછે કે એતો તમારું ખાવાનું છે અથવા
બખત નથી ઇતોઆદી જવાબ આપેછે.

પ્રરવરદીન મહીનો અને પ્રરવરદીન રોજ
નું જશન ટોલામાં જોહટો ભાગ અપ્રરંગાં બા
જ કરાવેછે. તોએ જોવો ચીંબાવલા અને મન
ઓકલ દોકલ રાખનાર હેવાં જોહટાં જશનની કઈ
દરકાર રાખતા નથી એજ દલગીરી ભરેલું છે.

અરદીએશત મહીનો અને અરદીશત રોજ
જુ નશન જાને શમજતાજ નથી તેમ શે'કડે નેવું
જના ગણત રેહુછે. અને કોઈ કોઈજ એ જ
શનની ખુબી શમજ દરનખાજ કરાવેછે. હવે અ
રદીએશત અમશાશપંદ જે તમામ આતશોનીશં
ભાલ કરનાર, તે શાયે બેહશતની આવી રાખનાર
તેનેજ આપણે બુલી જઈએ એ દલગીરી ભરીભિંચે.

ખોરદાદ મહીનો અને ખોરદાદ રોજજુ જ
શન તેતો શોએ પાંચ જના જાણતા નથી તેમ થવુ
જોઈએ નહી કારણ કે તે વરશો ઊપર મોકલ છે.

તીર મહીનાનું જશન વખણાએલું એટલા
ઊપરથી છે કે તીર ઈજદ શાહેખ વરશાદનું વર
શાવવુ કરી આપણ ઈનશાંન માતરને જીંદગી જા
લવવા ખોરાકની વરધી કરે છે. તે શાયે ગમખા
રનાં દાહાડા લાગુ પરવાથી આપણાં ભાલાં બઈ
રાંવોએ^{૧૧} મીથાઈ ખેવા કરી શવારતે વેંહુચવાનાં

^{૧૧} મીથાઈ ખેવા કરેછે એતલે તેવો હુવુ
શમજેછે કે એ ગમખારમાં તો જરૂરજ કરવુ
જોઈએ. ઈઆ દશમાને દહાડેતો મીથાઈ કરવી
જોઈએ. હુવા વરશના પાંચ દશ દહાડા વાંકો
ખરચ કરી કોઈ કોઈતો કરજ કરી શવારતને
વાશતે શખતી ઊપરાંત દગલુ ભરી પછી તેનો
જોખમ અથવા પાર ગુજરેલાં ઊપર ખેલેછે. પછી
કરજ અપાએતો અપાએ નહી તો જેમ તેમ પ

શ્યમ્ને તીરીઆનનુ કીધુ હેવું શનજેછે. અને જે ધણીને ગેર પેહલુ વરણ કાઢને ગુજરેઆનું હોય્ને તેવો તેમ કરેછે, બાકી કાઢ કાઢતો એ તીરથ ગમવાર અને જશન સાથે પરવાથી તે દહાડેજ જરા વધારે ઘેર હેવી કીરીઆ થાય્ને છે. તેથી રૂપીઆનો હરવો બાકી બીજા જરતોશતી ભાઈઓ ગણતી કરેછે તેમ થાવું જોઈએ નહીં.

અમરદાદ મહીનો અને અમરદાદ રોજનુ જશન ખોવાય સરખું થાઈ ગીઝીછે. જે શાહેય તમાંમ ઓરવરો અને તમાંમ દાંના ઊપર શર દારી ભાગવે છે તેની આરાધના કરવાને, તેજ શાહેયને ભુલી જવું એ દલગીરી ભરીઊ છે.

શેહરેવર મહીનો અને શેહરેવર રોજનુ જશનતો જાને જરથોશતીઓમાં નહીજ હોય્ને તેમ થાઈઊ છે. જે શાહેય તમાંમ ધાતુઓ ઊ

ટાવવું. હવે હાવો કધંગો ખરચ કરવાથી તે ૫ રોહરને શું શાયેદો થયો. કંઈજ નહીં ઓર ગુ નાહ થવા સરખું બને છે. જે ભનવાનું છે જોને! લતીજો પ્રોહરો શાયે લેઈ જાય્ને, તે વીશે તો અતીશે ગણતી કરેછે. અને પેલી કીધેલી મી થાઈનાં ખુમચા બજારે બજાર મોહલે મોહલે પ્ર રવેછે. અપ્રશોશ છે કે આજે મોહટો ભાગ તેવી પધેલી ચીજ કરંદીઓમાં ભરી રેલવેની મારપ્રતે એક ગાંમથી બીજે ગાંમ વતીક મોકલેછે જોને જુ દદીનો ઊચકી જાય્ને. તેમ થવું જોઈએજ નહીં.

પરશરદારી ભાગવે જ્યોત્સના ગેતી દુનીઆને
પાએઆ આવે તેનેજ ભુલી જવું એ ગાંડાપણ છે.

તેહર મહીનો અને તેહર રોજ જોને મેરગાં
નનુ જશન કરીને કેહવામાં આવેછે. મેર ઇજદ
તમાંમ જંગલોનો પાશબાંન છે. તે શાહુબની
વરશમાં એક વખત ઇઆદી ઇઆને ખશનુમન
શાયે હારાધનાં કરવાને રૂપીઆ એકનાં આંઠ આના
ગણત રહે છે. તેમ થવું જોઈએ નહીં.

આંવાં મહીનો અને આંવાં રોજનું જશન
આપણા ટોલામાં પરખેઆત એટલા ઊપરથી
છે કે પાંની જે તમાંમ દુનીઆને જવારવાને અને
નીલાવી રાખવાને પેદા કરીછે તે ઊપર અ
રદુઈશુર પ્રેશતો ખાવકલ છે. તે પ્રેશતાની હા
રધનાં કરવાને જરૂર બ'ધાએલુ' રહેવું જોઈએ.
તે આપણા ટોલામાં ૩૧) નો પોનો ભાગ તેવી
કીંગીઆ કરેછે. બાકીનાં તેમ કરતા નથી તે દલ
ગીરી ભરેછે.

હવે મારા દાનેશમંદ શાહુબાએ વીચાર કર
વો જોઈએ કે દાદાર હોમજદે આ ગેતી દુનીઆ
પેદા કરી તેને નીલાવી રાખવા અને તેનું પ્રત
અકર જારી રાખવા જે નેમનુક કરી છે. તે ને
મનુક ઊપર દર એક પ્રેશતા શાહુબને મુકરર
કરેલા છે. તેવારે આપણ દરેક જરથોશતીઓએ
તેની નેમલી વખતે હારાધના કરી, પેદાના કરનાર
શાહુબ પાશે તદરોશતી આહવી. એ આપણી

બલકે તમામ ઇનશાનોની અગ્નિ પ્રજ્વળે. જો
 તેમ ન થાયે તો ઇનશાન અને હેવાંન શરખાં
 હેવાં નોઘાયે. શાહુએ આ બોલણું બંધ કરતાં
 તમને આટલું તો મારે જનાવણું જોઈએ કે હમે
 કંઈ વાદવાંન અથવા ઘણું શીખેલા નથી. હમે
 જે પણ કરીએ છેઈએ તે આપણા દશતુર શાહે
 બોલેલા અવશતાના બોલાણા કરી ગીઆ છે,
 તેવી કેતાબો ઊપરથી મારી નાકેશ સખતી પર
 માંણે તેમ કરવાને હીમત કર છેઈં તેનું કારણ
 એજ કે હું કંઈ શીખેલા નથી તોબી હયોરનાંનનો
 દરજ્જો શું છે તે મારી અક્લ પરમાંણે શમ
 જી છું. તેટલા સારૂ મારી ઘણી કમ શકતી (ઈઆ
 ને ખરચની ઘણી તંગી) છતાં મને મુશ્વેશવા
 ને અથવા લોકોનાં તાંબાં શમજવાને દરશત લા
 ગતું નથી. વલી તે ઊપરાંત વાએજ જેવું પવી
 તર નાંમ આપણ નાંમીઆ ટોલામાંથી નીકલી
 જાયે એ બનાવ ઊપર હું રાજી નથી. તે ઊપરાંત
 જેવાને લાગતું વલગતુ છે તેવાને દરજ્જોગવાઈએ
 બોલાવ્યામાંથી શમગરૂ કરવાને મેહનત કર છેઈં.
 તે શત આંકીણથી આ પવીતર જગા ઊપર
 બોલુ છું કે જેની અશરમારા હમદીન જરથોશતી
 શાહુએને થવાથી પોતાની ઇજતમાં તથા ટોલાની
 આબરૂનો વધારો કરે. આમીન. આમીન.

શાહેઓ અને ઊપકી વાએજમાં મોહલાનાં
 આતશ જે તમેને કેહ્યા તેના ખોલાશે એમ
 છે કે જે મોહલામાં દરેએદર હોએ અને તેમાં
 દાદગાં રહેછે તેને કેહેછે, તથા આદરાંન શાહે
 બ તે ગાંમનાં આતશ શમજવા, અને શેહરના
 આતશ તે જાંહાં આતશખેરાંમ હોએ તેને શમ
 જવું. હવે ઘેરના આતશની શંભાલ કરવા વીશે
 મારો નાંકેશ વીચાર તમે દીનદાર શાહેઓને
 જણાડી છું, તે અલખત ધેઆંન આપવા જોગ
 તમે શમજશે. તે એ છે કે આપણે આખાં
 ઘેરવએ કેટલાં ભારત છે, અથવા આખી ચાલી
 અથવા કોઈ માલો જેમાં વધારે ભારત વશે છે.
 તેવોએ હુથેનાં ભાગમાં હલાએદી એક ચોરદી
 રાખી તે જગા ઊપર મોહોટું અપ્રરંગાંનીડી અથવા
 સુલો રાખી જેવોના ઘેરમાં આતશ જલવાતા
 નહી હોએ તેવોએ પેલાં હુથેનાં અપ્રરંગાંનીઆ
 માં લાવી જલવાથી વધારે પ્રાએદા થાએ. ગુના
 હથી છુતવા છતાં પોતાનાં ઘેરમાં કેબલા તરીકે
 પેલી જગા મુકરર કરવાથી દરએક નાખલાં મો
 ટાને શહવાર શાંજ તેની જતન કરવા સાથે બંદ
 ગી કરવાને બની આવશે. વલી અગતની વખતે
 તે જગા બાજ ધરવાના કાંમમાંબી આવે તે શરવે
 કોઈને વાશતે જગા ખોલી રાખવી જોઈએ.
 રાજ ૧૫ મો માહ ૧૦ મો શનશાહી શને ૧૨૪૭ ઇસ્લમી

